

været indskrænket og ikke har kunnet faae netop det frem, som han vilde have, udmærker sig i høi Grad ved de samme Egenskaber. Skjøndt det har faare Lidt at sige, ja Intet betyder, at jeg udtaler min Ros overfor Friherre Hansen, hvis Navn er baaert oppe af saa mange og saa udmærkede Bygningsarbejder, er det mig dog en Tilfredsstillelse at udtale dette her. At jeg samtidig med, at jeg fremhæver dette, ogsaa vil tillade mig at gjøre nogle Indvendinger mod Sagen i sin Helhed, forringer aldeles ikke min Beundring over det Værkelige, der fra hans Side er frembragt.

Jeg skal tillade mig at erindre om Sagens Stilling, da den blev fremlagt her i Thinget i Januar f. A. I de store Træk var det Lovforslag, som den Gang fremlagdes, det samme som nu, nemlig et Forslag om Gjenopførelse af Christiansborg Slot som Kongebolig og til Brug for Høiesteret og nogle andre ikke nærmere nævnte Statsinstitutioner, samt tillige et Forslag om Opførelse af en ny Rigsdagsbygning. Dette Forslag overgaves her i Landstthinget til et Udvalg, og dette afgav en Betænkning med det Forslag at bevilge 300,000 Kr. til Forarbejder paa Byggepladsen til Gjenopførelsen af Christiansborg Slot paa Grundlag af Friherre Hansens Tegninger, dog med den Forandring, at Slottet foruden at give Plads til Kongebolig tillige skulde rumme Rigsdagens Lokaler. Dette Forslag blev vedtaget af Landstthinget, og det har været mig uforstaaeligt, hvorfor Regjeringen har ment at maatte tage saa lidt Hensyn til den Vindring, der saaledes fremkom fra dette Things Side. Jeg siger „saa lidt“ Hensyn og ikke „intet“ Hensyn, thi Regjeringen henvendte sig strax med en Opfordring til Friherre Hansen og anmodede ham om at udarbejde Tegninger paa Grundlag af Landstthingets Forslag, og Friherre Hansen modtog denne Opfordring — jeg har min Underretning fra Anmærningerne — med den største Redebønhed, men han gjorde strax gjældende, at denne Opgave var en Umulighed, og da Regjeringen maatte erkjende dette, gjorde man den Svingning at tillade, at Udarbejdelsen af dette Projekt fortsattes med den tidligere Opgave for Die, saaledes at Christiansborg Slot nu kun skulde give Plads for en Kongebolig, Høiesteret og nogle andre Institutioner. Det er mig heller ikke klart, hvorledes Regjeringen saaledes kunde komme til den Erkjendelse, at en saadan Opgave var en Umulighed, og der er, forekommer det mig, Intet i Tegningerne, der nærmere giver Oplysninger i saa Henseende, thi Projektet viser

ganste sikkert, at Christiansborg Slot kan gjenopføres uden Rigsdagsbolig, men det viser ikke, at det ikke ogsaa kan gjenopføres med Plads til Rigsdagens Lokaler. Det er ikke af Mangel paa Plads, at man ikke kan forene i denne Bygning baade Bolig for Kongen og Rigsdagen, det kan man allerede se deraf, at den vestlige Fløi, som er blevet foreslaaet opført med de andre, ikke efter det nuværende Forslag er tilbygget, og dernæst ser man det, uagtet jeg ikke tvivler om, at Fordelingen af Arealen er slet med stor Skarpsindighed og megen Omhu, af den fremlagte Tegning, idet der paa denne foruden Plads til visse bestemte Hofinstitutioner og Hofembedsmænd er adskillig Plads tilbage, som er betegnet til Brug for andre Hof- og Statsinstitutioner, der ikke nærmere ere angivne. Det kan jo være overordentlig henstigtsmæssigt men er et Vidnesbyrd om, at der slet ikke har været kneben Plads, selv naar den vestlige Fløi ikke bliver tilbygget. Den vestlige Fløi er den Fløi, hvor nu Kolonaden er, og som i det Forslag, der i forrige Aar fremlagdes af Regjeringen, var foreslaaet opført i Høide med de andre Fløie. Jeg tror heller ikke, at det har været den Betænkning, at der ikke kunde være Plads, der har stillet Opgaven som en Umulighed, men jeg tror, at man har set paa den Anthyding, der er i Landstthingets Betænkning og som er illustreret ved et Udfast af Statsraad Herholdt, der viser en vis Maaade at anbringe Rigsdagen paa i Christiansborg Slot, og som med mer eller mindre Ret kan stges at have gjort, at man strax har antaget, at man ikke kunde have Rigsdagen der. Men man maa erindre, at Landstthingets Forslag ikke er, at der skulde udarbejdes Tegninger paa Grundlag af Statsraad Herholdts Udfast. Det er udtrykkelig fremhævet, at Statsraad Herholdts Udfast kun er fremkommen for at bevise, at man kunde stasse fornøden Plads tilveie baade til Kongebolig og til Rigsdag, men det, der skulde lægges til Grund, var Friherre Hansens Tegninger; da kunde man forlade den anthydede Maaade og søge at finde en anden, i alt Fald var der ingen Anledning til ikke at prøve det, fordi det maatte var prøvet paa en mindre heldig Maaade, det skal jeg aldeles lade staa hen. Saa var der en Indvending, der gjordes, at der ikke var tilstrækkelig Dybde i nogen af de nuværende Fløie til deri at anbringe Landstthings- og Folkethingssal med en saadan Bredde, som man maatte ønske de skulle have, det er ganske rigtigt. Om det er nødvendigt at have en saadan Bredde som viist i det foreliggende Projekt, skal jeg lade staa hen, men det kan jo være, at den nu